

DAARVOOR DOEN WE HET, DAARVOOR ZIJN WE VERENIGING.

*Geslaagde natuurontwikkeling in Averbodebos & Heide en Life Hageland.
Nooit zoveel orchideeën in Silsombos en Snoekengracht en vestiging
grauwe klauwier in de Hoegaardse valleien.*

Voorjaar 2015

Vele grote publieksactiviteiten en focusactiviteiten met honderden en voor de steenuilenactiviteit in Lubbeek zelfs een 1000-tal deelnemers. Elke zondag stopte de caravaan van Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging voor Natuur en Landschap, ergens in Midden- of Oost-Brabant voor een grote publieksactiviteit, een koesteractiviteit, samen naar de orchideeën kijken of de viering van zoveel jaren volgehouden natuurbeheer met resultaten. Telkens was het een succes. Telkens tevreden deelnemers. Natuur en de beheerde Natuurgebieden midden de mensen plaatsen is niet voor niets dan ook onze doelstelling. Kortom samen vereniging vormen waar mensen een oog krijgen voor natuur en kunnen genieten, waar kinderen de ervaring van verwondering krijgen die hen ondanks de overvloed aan prikkels echt bijblijft. Waar mensen aan de hand van concrete voorbeelden de ervaring opdoen dat het zinvol en effectief is om op te komen voor meer en betere natuur, ook in de buurt.

We waren ook bijzonder blij om met Natuurpunt Oost-Brabant de gastheer te mogen zijn van de Vlaamse Beheerteamdag waar de beheerde natuurgebieden op terrein konden getoond worden (zie www.natuurpunt.be/node/11384).

Monitoring en telling

Dit voorjaar was het weer op vele plaatsen tellen en monitoren. Op de Wijngaardberg werd de grote wolfsklauw ontdekt. Voor het Silsombos was het weer een topjaar met nieuwe soorten zoals teer guichelheil en bevertjes. In het kader van de beheermonitoring werden de orchideeën in heel wat reservaten geteld. Je ziet het aantal orchideeën en orchideeënsoorten toenemen. Dat geldt ook voor de vele andere gebieden waar door het goed beheer de biodiversiteit ofwel in stand gehouden wordt ofwel

voortuitgaat. Denk maar aan Vorsdonkbroek, Hagelandse Vallei en Demerbroeken. Met het Life-project wordt binnen het Hageland op vele plaatsen structureel vooruitgang geboekt, zeker in de Demervallei, de Hagelandse Vallei en de Spicht. De populatie van de kleine valerian hield stand alsook de enige groeiplaats van de harlekijnorchis. Het voorbeeld van de natuurontwikkeling in Averbodebos & Heide werkt aanstekelijk. Daar hebben zich ondertussen de verwachte soorten zoals nachtzwaluw, boompieper, boomleeuwrik tot prachtige populaties ontwikkeld. Maar ook elders wordt er binnen de beheerde natuurgebieden spectaculaire vooruitgang geboekt. Voor de 39e keer werden de orchideeën in de Snoekengracht geteld: een absoluut record van 10.599 bloeiende brede orchis. Die verspreiden zich ook naar de andere gebieden in de omgeving waar er na jaren van aarzelande vestiging een doorbraak kwam. Het Aardgat in Tienen, Zwartebos in Bierbeek, Mene-Jordaan in Boutersem telden samen meer dan 4039 bloeiende brede orchis. Het Aardgat en Mene-Jordaan zijn bij de mooiste groeiplaatsen van moeraszoutgras in het binnenland. De ontwikkelende blauwgraslanden in Zwartebos en Koebos (Bierbeek en Lubbeek) maken sprongen vooruit met gele zegge, geelgroene zegge, blauwe zegge. De wulp deed het goed in de Velpevallei en in de beheerde gebieden van de Getevallei, maar daarbuiten heeft hij het steeds moeilijker om jongen groot te brengen. Het was een goed jaar voor de roodborsttapuit die de beheerde Paddepoel/Velpevallei nu echt wel gekoloniseerd heeft. De kers op de taart was evenwel de succesrijke vestiging van een koppel grauwe klauwier in de Hoegaardse Valleien. Bij de opmaak van het beheerplan werd deze soort samen met de waterspitsmuis als doelsoort naar voren geschoven. 15 jaar beheer later en we zijn zover. Daarvoor doen we het natuurlijk.

Succesvolle activiteit 'Steenuilen in boeren natuur' in Lubbeek.

Vrijlating jonge kauw opgevangen door het Vogelopvangcentrum (VOC) Heusen-Zolder. Foto Benny L'Homme

Actie Red de natuur in je buurt overal in Vlaanderen. Hier in Diest.
Foto Saskia van den Berg

Actie Red de natuur in de buurt, nu het nog kan, Joke

Voorjaar en zomer 2015 was ook de tijd van de actie: 'Red de natuur in de buurt, nu het nog kan Joke'. Op vele plaatsen werden in de reservaten panelen geplaatst en werd een petitie gelanceerd (www.natuurpunt.be/petitie-red-de-natuur-je-buurt-nu-het-nog-kan) die door haar succes en door jullie medewerking tot in elke gemeente nu reeds als resultaat heeft dat het natuurbehoud terug op de politieke agenda gekomen is.

Bij deze actie zijn de volgende 10 punten cruciaal:

1. Een operationeel en slagvaardig aankoopstelsel dat niet beperkt wordt tot de minimaal afgebakende zoekzones binnen habitatgebied en de bestaande visiegebieden en globaal kader van erkende reservaten, maar dat ook daarbuiten nog de mogelijkheid laat om nieuwe, gekaderde projecten op te starten.

2. Werkbare criteria voor natuurreservaten (type 4). Dit vraagt om een uitbreiding van de natuuroeltypen van type 4 met een reeks natuuroeltypen die tot nu toe enkel voor de niet-reservaatgebieden met lagere doelstellingen (type 2) voorzien zijn zoals de soortenrijke en structuurrijke graslanden, hoogstamboomgaarden en de mogelijkheden voor ruigere natuur. Verder is het noodzakelijk dat de 10 ha-drempel om erkend te kunnen worden als reservaat opgeheven wordt vermits elk beheerplan de minimum oppervlakte van 5 ha moet hebben.
3. Continuïteit van de erkenning van alle bestaande erkende reservaten ongeacht oppervlakte en natuuroeltype en afhandeling lopende dossiers volgens de oude procedure.
4. Aanvaardbare regeling om gronden in eigendom van andere overheden zoals o.m. gemeenten en provincies ook te kunnen opnemen in de erkende reservaten.
5. Sluitende definitie van actieve openstelling i.f.v. van de subsidie voor openstelling/natuurbeleving.
6. Subsidie voor toegangspoorten en bezoekerscentra waarbij voor één beheerder meerdere toegangspoorten per provincie mogelijk moeten zijn.
7. Normkosten voor beheer moeten echt objectief zijn en niet door groepering/clustering reeds intern afgevlakt worden.
8. Geen cascade aan extra voorwaarden bovenop de E.U.-verplichtingen voor de Life-cofinanciering.
9. Bij investeringssubsidie ook de mogelijkheid van het uitvoeren van werken in eigen beheer voorzien.
10. Een volwaardige regeling voor de monitoring om een kwalitatief beheer te garanderen en te kunnen werken met een resultaatverbintenis.

Hugo Abts
voorzitter Natuurpunt Oost-Brabant
voorzitter Natuurpunt Beheer

Alle conservators en beheerteams van Natuurpunt waren uitgenodigd op de beheerteamdag in Meldert met als thema 'Natuur.beheer op een kantelmoment: bedreigingen, uitdagingen en kansen'. Foto Hans Marijns

